

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolaistica, literaria si economica.

Ese o data in sepmhana : Duminec'a.

Nr. 1351.

Din partea subsemnatului Consistoriu se aduce la cunoștința tuturor candidaților de invetitori, că essaminele de calificare invetitorăescă se vor tine în Aradu, la 1/13. iuliu a. c. și dilele următoare.

Aradu, din siedinti'a consistoriala a senatului de scóle dela 10/22 juniu 1881.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopul Aradului.

Dr. Lazar Petroviciu.

O scire trista si durerósa ne lovî, ca un fulgeru, deodata si neasteptat! Neuitatulu si multu iubitulu nostru cameradu si amicu *Dr. Lazar Petroviciu*, profesoru ordinariu la institutulu pedagogicu-teologicu din Arad, si-dede nobilulu sufletu in manile Creatorului, Mercuri in 10/22 a lunei curinte in Sibiu.

Mórtea prematura ni rapi in person'a lui unu factoru dintre cei mai activi, zelosi si devotati instructiuniei si culturei nationale a poporului nostru !

Profesorulu Lazar Petroviciu de astazi nainte nu se mai afla in postulu seu, la catedr'a sa. Elu s'a dusu, ne-a parasitu, for a ne fi adresatu macar unu cuventu de despartire ! *O ! intorceti-ve si vedeti acum de este durere ca durerea mea !* (Plangerea Erem.) Durerea si intristarea ne-a cuprinsu pre toti, colegii, amicii si elevii lui, de opotriva. Colegii gelescu si deplangu pre energiosulu cameradu, amicii pre sincerulu amicu si elevii pre bunulu loru invetiatoriu !

Si cine a fostu Dr. Lazar Petroviciu? Vai! fatalu „cine a fostu,” căci elu de aci nainte „trebuiá se fie!”

Lazar Petroviciu, fiul actualului archivar metropolitan Petru Petroviciu, s'a nascut la 4/16 Novembre 1856 in comun'a Bocsia-romana, comitatulu Carasiu. Studiele elementare le-a facutu la scol'a din locu si la cea germana in Bocsia-germana si in Lugosiu. Ear studiele gimnasiale le-a facutu in Timisiór'a si in Arad, unde a si depusu esamenulu de maturitate in 1874. Dupa terminarea cursului gimnasialu, tinerulu Lazar Petroviciu, fù trimisu, ca stipendistu alu diecesei Arad, la universitatea din Budapestă, unde ascultându trei ani sciintiele pedagogice si filosofia, fù promovatu la rangulu de doctoru in filosofia. In anulu 1878 fù alesu de profesora ordinariu la institutulu pedagogicu-teologicu din Arad, si in 10/22 a acestei lune a trecutu din acésta vietia in cealalta !

Ca tineru scolariu, Lazar Petroviciu se destingea intre colegii sei prin seriositate si o similitudine exemplara la studiu. Ca profesor se poate considera unu modelu de metodicu, practicu, exactu si purure inspirand auctoritate, demnitate si moralitate. Considerat ca omu si amicu, nime n'are a-se tangui asupra lui, nici pentru lips'a de onestitate sau de sinceritate, nici pentru vre unu reu, ce ar fi facutu cuiva cu sciintia a-seau vointia!

Ieóna fidela a caracterului seu si a inimii sale nobile ne-a remasu mic'a, dar pretiosa publicatiune „Iubirea facia de copii“ prin care a obtinutu titlulu de doctoru in filosofie. Da ! iubirea facia de copii l'a consacratu carierei profesorale, si totu iubirea facia de copii lu-puse in mormentu, abia la inceputulu carierei sale, candu scol'a si invetiamentulu asteptá dela densulu inca mari si insemnate imbunatatiri ! „Compendiulu de Pedagogie“ ce-lu publicase in anulu

trecutu ca manualu pentru elevii institutului, avea se fie urmatu, dupa cum ne spune elu in prefatia, de nove publicatiuni interesante, precum „Istori'a Pedagogiei“ si „Didactic'a.“ Crud'a mórté insa ilu rapì nainte de-asi realisá planurile, ilu rapì chiar in flórea junetiei, cand viéti'a este mai dulce si traiulu mai placutu!

„O ! mórté, cruda mórté, abia-am ajunsu sub stînca
Si tu din virfu-i numai, ai dreptulu se me cei !“

Si acum cand mórtéa fatala si neindurata ilu duse din mijlocul nostru, simtiementulu afecțiunei si alu tristei detorie ne impune ca se dàmu scumpului repausatu colegu si amicu alu nostru salutarile nóstre celea mai de pre urma !

Lacrimele si suspinele parintilor, amicilor si discipulilor sei fie ca o jertfa bine primita spre fericirea memoriei sale ! Pasa dar sufletu nobilu ! pasa si odihnesce-te cu dreptii in imperati'a parintelui crescu, caci *lupta buna ai luptat, curgerea ai plinitu, credint'a ai pazit* !

V. M.

Despre conferintiele invetatoresci.

(Continuare si fine.)

Din acestea vederi dar' éca ce e parerea mea individuala facia de tienerea conferintelor invetatoresci si pe mai departe :

1. Se se tiana acele conferintie si pe venitoriu dara cu toti invetatorii de sub intregu consistoriulu — intr'unu locu. In fruntea aceloru conferintia inse pe langa dlu referinte alu se natului scolaru, care este presedinte si conductoru naturalu alu conferintelor se se mai denumesca de venerabilulu consistoriu unu comitetu de 7 dintre invetatorii cei mai respectabili de sub jurisdictiunea consistoriului ; dar numai dintre betrani si in casuri esceptionale dintre tineri cu insarcinarea ca se compuna de tempuriu program'a conferintelor respective ; ér la intrunirea loru se ingrijésca de afacerile scripturistice apoi dupa decursulu conferintiei se ia la respundere pre invetatorii cari au absentatela acele conferintie pre calea inspectorilor scolari, pre cei demni de pedépsa ii-va pedepsi spre folosulu fondului, din care se premiaza autorii de carti bune scolarie.

Pe langa acestea acestu comitetu de 7 dupa ascultarea conferintiei si dupa chipzúel'a sa va nisui sub auspiciole comisiunei anchetarie ca d. e. cartile de cetire de scóla se se retiparésc fara tóta amenarea intr'unu stilu nou, acomodatupriceperei prunciloru, caci acele carti suntu ingreunate de periode lungi si de nisce cuvinte greu de intielesu cari astfelu ingreoiéza invetamentulu, si facu pe nesimtite pe elevu de se

desgusta dela invetiatura pana ce odata apoi se perde cu totulu pentru scóla.

Nu dicu eu că cartile nóstre de cetire de adi din scoolele nóstre nu ar fi tocmai bune ; ci dicu că mai tóte nu-su scrise intr'unu stilu intielegibilu, puru si compusu din diceri scurte si respicate, cum se dice in „Planulu de inv...“ dicu adeca că nu-su compuse de invetiatori. De altcum ca se me justificu in acésta asertiune, asupra ei voi reveni de alta data cu dovedile in mana.

In fine, acestu comitetu va fi aceea reprezentantia a invetatorimei, care si pana la intrunirile generali va desvoltá o activitate cuviintiosa intru ingrijirea de tóte căte va recere interesulu atât alu invetatoriloru, cât si alu invetamentului — in genere.

2. Cand se voru tiené conferintie, comitetulu de 7 va face, ca acelea si terminulu loru se se aduca la cunoscint'a invetatoriloru de tempuriu. Va compune tabela despre feluritele obiecte de pertractatu (tesele) carele inca o va comunica invetatorimei cu expresulu deobleagamentu atâtu pentru invetatorii betrani cât si pentru cei teneri, ca fiecare dintre ei se-si aléga o tesa, se compuna unu elaboratu despre ea, care apoi lu-va preda cu aflarea de bine a comitetului in conferintia. Astfelu conferintiele nóstre de pana acum se voru schimba intr'o adunare, in carea se voru tractá obiecte, ce ne atingu pre toti, si la cari avemu trebuintia cu totii a comunicá unulu altui'a cele esperiate in manuarea oficialui, si a adoptá metódele cele mai bune.

Conferinti'a estu modu regulata ar fi interesanta, ar fi animata, ar fi aceea ce trebuie se fie. Nu se va pune adeca la proba pacienti'a unui'a, ci a tuturor, caci toti vomu dori se audimu unu studiu seriosu, o disertatiune instrucitiva, séu nisce declamarí frumóse cari sciu că nu ne voru strica.

3. Cu unu cuventu dlu referinte in fruntea unui comitetu de 7, asia va indrepta mersulu afaceriloru, ca dintre căte suntu de folosu de doritu de noi si acceptate de poporulu nostru, se nu remana neatinse in conferintele nóstre — nimicu.

In parte si insusi invetamentulu pentru ce se desvaloréza in ochii poporului ? pentru că invetamentulu este fórté monotonu, cand se marginesc singuru numai la instruirea copiiloru de scóla. Acestu invetamentu poporulu lu-considera de unu lucru bagatelu in comparatiune cu jertfele ce le aduce pentru scóla. De aci apoi se nasce ur'a, apati'a de care e cuprinsu mai in tóte partile poporulu nostru candu aude de cause scolari.

Elu ascépta folosu realu. Acestu folosu realu lu-póte da lui unu invetiamentu vastu, bogatu in materii pline de variatii atragatore ca d. e. serate de cantari (colea in serile de érna) serate de declamatiuni de vorbiri capacitatore inscenate de scolari si mai si câte o petrecere nevinovata de a parintiloru in fine pote ajuta causei de invetiamentu.

Dar cine se ocupe pre poporu cu de aceste cand nu s'au deprinsu cu asia oeva. Nu e vin'a loru, caci nau invetiatu si déca au si invetiatu ceva in cele mai multe casuri uita totu in starea loru cea pré adesea cercata greu de sorte.

Trebuesce dara, ca conferintiele nostre fitore se fie la naltinea missiunei loru. Se dea indereptu din anu in anu fiecarui invetiatoriu aceea, ce-i lipsesce, ca asia se faca pre invetiatori, voiosi, zelosi plini de energie, apretiutori mai multu de invetiatura decat de interesele lumesci — materiale. — Numai asia se pote salvá invetiatorimea, in a carei urmare si salverea natiunei e ca si gata. Pe langa o atare stare de lucruri va prospera si va inflori invetiamentulu, care ori cat se-mi dica cineva ca adi e mai nainte „peste totu“ ca cu 10 ani mai nainte, nu-mi vine a crede.

Devis'a se ni fia dar imbratiosiarea celoru ce ni promitu prosperitate si vitalitate!

Curticiu, Maiu 28 v. 1881.

*Florianu Ciòra,
invent. secol. II.*

C u v e n t a r e

pentru dominec'a a II-a dupa Rosale.

Dedicata Prea Santiei Sale, Ilustrissimului Domn

IOANU POPASU

Episcopulu Caransebesului.

„Amblandu Iisusu pe langa marea Galilee, vedut'a pre doi frati: pre Simon ce se chiama Petru si pre Andreiu fratele lui aruncandu mrej'a in mare, ca erau pescari si au grauit loru: Veniti dupa mine.“ Mat. IV. 18. 19.

Precum prunculu celu ascultatoriu lasa la o parte ocupatiunea sa cand aude glasulu seriosu alu parintelui si urmeza chiamarii sale, tocmai asia au lasatu Iub. A. santii Apostoli Petru si Andreiu, Iacobu si Ioanu ocupatiunile sale indata ce au auditu glasulu chiamatorin alu Mantuitoriului si i-au urmatu lui. Dar nu numai acestia au urmatu acestui glasu mantuitoriu, ci si ceialalti Apostoli, ceat'a alësa a Stloru Parinti, cunun'a frumosa a Stloru Mucenici, toti cuviosii, toti santii, toti crestinii adeverati. Si unde i-au urmatu? La lipse si goniri, la batai si chinuri, la morte durerosa si amara, la morte rusinosa dar mantuitoria. „Unii s'au torturatu, era altii au lasatu ispitire de batjocuri si de batai, s'au

ucisu cu petrii, herestrutu-s'au, au morit u cu ucidere de sabia, au fostu in lipse, necajiti, torturati retacindu in pustii si in munti, in pesceri si in crepaturile pamentului.“ (Evr. XI. 35—40.) Si ce au lasatu acesti barbati cuviosi dupa sine cand s'au otarit u se urmeze Domnului? Ah! au lasatu dupa sine avere, vietia linisita, parinti ingrijiti, frati dulci, surori doiose, socii binevoitori, sotii credintiose si iubitorie! Au lasatu tote ca se urmeze bunului invetiatoriu Iisusu. Au lasatu cele trectorie si au aflatu cele vecinice. Au parasit u cele pamentesci si au moscenit u cele ceresci.

Iubititoru! pre noi inca ne chiama Domnulu ca si pre densii. „Veniti catra mine toti cei osteniti si insarcinati si eu ve voi odihni pre voi“ (Mat. XI, 28.) dice Elu. „Veniti ca éta gata sunt tote“ (Luc. XIV. 17.) tote cele ce ochiulu n'a vediutu si urech'a n'a audit u si la inim'a omului nu s'au suitu“ (L Corint. II. 9.) Si dela noi nu pretinde Elu atata abnegare, atat chinu, atat'a jertfa, ci numai se calcamu pornirile pechatose, se urimu faradelegea, se amblama in curatenia in cararile lui. Dara urmamu noi chiamarii sale sante? Ce facem u noi? Astadi vi voi areta ce facem u noi, ca se invetiat si se cunosceti, ce trebuie se facem.

Este afara de tota indoiela ca Mânt. Cristosu ne chiama pre noi ca odiniora pre Stii Apostoli, ca se-i urmamu pre calea mantuirei. O face acest'a prin glasulu santei sale bisericici si a servitorilor sei, a preotilor. Veniti catra mine toti cei osteniti si insarcinati: voi toti cari ati ostenit u alergandu dupa placerile desierte si dupa dulcetuirile neindestulitorale ale acestei vietii pamentesci; voi, cari in cursu nebunaticu dupa densele ati insarcinatu sufletele vostre cu pecate si inimile vostre le-ati sparcatu cu pofta patimasie, voi cari ati inlocuitu intrenusele iubirea prin ura, mil'a prin impetrire, umilint'a prin sumetia, virtutea prin patima, veniti toti catra mine si eu ve voi odihni pre voi! Aici la mine in sinulu bisericiei sante veti reafla voi ceea ce ati pierdutu: linistea conscientiei, pacea sufletelor vostre. Asia ne chiama pre noi Domnulu. Dar ce facu multi dintre crestini? Ei urmeaza pornirilor trupesci si patimitoru „ochii loru au orbitu si s'a impetraru inim'a loru, ca se nu veda cu ochii nici se intielega cu inim'a“ (Ioan XIII. 40.)

Mantuitoriulu ne chiama pre noi la tresvie indemnandu-ne: „luati aminte de voi ensive ca se nu se ingreneze inimile vostre cu satiulu mancarii si cu beti'a“ (Luc. XXI. 34.) Cei ce se numescu dupa numele lui crestini, ce facu inse? Aceste pecate, ce molestiescu trupulu si mintea o intuneaca, li sunt cea mai placuta ocupatiune. Intrig'a loru vietia e numai o imbuibare, o ametiela neintrerupta, pantecele stapanulu loru. „Més'a loru li s'a facutu spre cursa si lantul, ochii loru s'au intunecat si copsele loru se clatescu pururea“ (psalm. 69. — 22. 23) Ne voindu se urmeze cu credintia Domnului, ne voindu se servescu in onorea virtutii, au urmatu pornirilor trupesci si s'au facutu robi ticalosi pantecelui si voru primi mai tempuriu ori mai tardiu resplat'a pechatului loru, ca-ci precum e de adeveratu ca solele diminetia resare si ser'a apune, totu atat de nemincinosu e adeverulu ca: „nesatiosulu seracesce si beti'a in sdrentie imbraca pre celu betivu“ (Prov. XXIII. 21.)

Si la curatenia ne chiama pre noi Domnulu. „Adeveru dicu voue, celu ce cauta la muere spre a o pofti pre ea, a comisu adulteriu cu dens'a in inim'a sa“ (Mat. V. 28.) Cu tote aceste inse sunt crestini, cari nu

voru se auda acésta chiamare santa a Domnului, ci se tavalescu fara remusicare si fara rusine in noro-iulu acestui peacatu gretiosu. *Ei sunt ca nisce cai sănui, ce nechěza fiacarele dupa femea deaprőpelui seu* (Ierem. V. 8.) Precum fierele selbatice nepaciuesc si risipesc turmele, asia acesti peccatosi murdari neliniscescu pacea deaprőpelui si strica fericirea lui casnica, facendu deodata prin exemplulu loru cea mai cumplita pustiure in inimile nevinovate ale tenerimei. Ei sémena rusinea si urmatorii loru, nevinovatii loru urmatori cu semnale peccatului pre fetie secera ocara, implindu-se astfelii intrenii adeverulu scripturei: „*Adulteriulu fara de minte si castiga perirea sufletului seu, loviri si rusine va suferi si ocar'a lui nu se va sterge*“ (Prov. VI. 32. 33.)

Adunati veoue comóra in ceriu“ (Mat. VI. 20.) dice Dlu. Prin aceste cuvinte ne chiama se lacramu cu totu deadinsulu la mantuirea nostra, se portamu grija de sufletu, de lucrul celu nemoritoriu si pentru densulu se adunamu tesaurulu virtutilor crestinesci. Urméza inse unii dintre crestini acestei chiamari sante? Im bogatiescuse ei in Ddieu? Nu Iubitiloru! ci alérga dupa bogatiile lumei acesteia, dupa acele bogatii trecetorie, pre cari o intemplare le pote nimici cu deseversire. Ei nu se ostanescu pentru sufletu, ci pentru trupu. Mijlócele ce le intrebuintiéza spre ajungerea acestui scopu li sunt tóte iertate, chiar celaiulu, chiar rapirea, chiar uciderea li servesce de mijlocu numai se se imbogatiésca. Si ce au dobândit prin castigarea bogatiloru acestora, de cari in celu mai bunu casu au se se desparta in curendu? Necasu si grija in tóta viéti'a, remuscarea conșintiei, sarcina pre sufletu!

La iubire ne chiama pre noi Domnulu. „*Iubiti-vu unulu pre altulu precum v'am iubitu eu pre voi. Intru acésta ve voru cunóisce toti că sunteti invetiaceii mei, de veti avé dragoste intre voi.*“ (Ioan. XIII. 34. 35.) Făcemu noi asia Iub. A.? Priviti numai in juru de voi si vedeti, ce se petrece intre ómeni! Colo unulu, carele alunga fara mila dela sine pre celu lipsitu si nenorocitu. Aci altulu carele asupresce pre veduve si pre orfani. Colo unulu carele se bucura de nenorocirea deaprőpelui. In fati'a lui altulu carele invidiéza pre celu norocitu. Unulu dusimanesce, altulu clevetescce. Unulu insiéra, celalaltu minte. Acel'a uresce, acest'a gonesce. Si tóte aceste se fia semne de iubire, fapte bune crestinesci? Nu Iubitiloru! Ele sunt peccate ce aducu asupra celoru ce le comitu osanda vecinica, că-ci „*totu celu ce uresce pre fratele seu este ucidiectoriu de ómeni si sciti că ucidiectoriulu de ómeni nu are viéti'a vecinica*“ (I. Ioan. III. 15.) dice invetiaceilu celu iubitu.

„Adeveru, adeveru dicu veoue: *Celu ce crede intru mine are viéti'a vecinica*“ (Ioanu VI. 47.) dice Domnulu. Prin aceste cuvinte ne chiama la credintia nefatiarnica, la credintia via si neclatita, la aceea credintia santa, carea te imbarbatéza, carea te face se rabdi ispitele, si cu statornicia se mergi inainte pre calea datorintieloru si a virtutiloru crestinesci, macar de ai intempiná pre acésta cale góne si mórté. Urméza inse crestinii acestei chiamari dumnedieesce? Au ei toti acésta credintia via si neclatita? Au nu sunt crestini si de aceea, cari, mai multu din iadatinare, decât din lipsa interna facu cele ale credintiei? Au nu sunt multi cari vinu la biserica, asculta cuventulu lui Ddieu, se impartasiescu cu sentele Taine si tienu tóte cele prescrise de biserica numai pentru că au pomenitº asia, fara că se nisuésca a patrunde la

adeveratulu intielesu alu credintiei si la santieni'a ei inalta? Au nu sunt altii érasi, cari nu punu nici unu pretiu pre credintia, cari, ce e dreptu n'au parasiu cu totulu legea cea stramosiesca, dar se tienu de ómeni luminati si pretindu a fi dispensati de a face tóte căte le cere legea dela unu credintiosu alu seu? Sunt aceste fapte crestinesci? Ajunge-vomu in astu modu inaltulu scopu ce-lu urmaresce crestinismulu? En asculatati scriptur'a ce dice in acésta privinta: „*Celu ce nu crede nu va avé viéti'a, ci mani'a lui Ddieu remane preste elu*“ (Ioan III. 36.)

Si la rogatiune ne chiama pre noi Dlu. *Éra voi asia ve rogati: Tatalu nostru carele esti in ceriuri, fia voi'a ta*“ (Mat. VI. 9. 10, etc.) Dara cum facu unii dintre crestini? Urméza densii chiamarei sante a Mantuitorului? Ei vinu la biserica, inalta din inima rogatiuni ferbinti, ca ceriulu se faca din destulu egosimului loru, se impleinésca poftele loru absurdé si dorintiele loru desierte. Cum se róga unii dintre crestini? Ei vinu la biserica si buzele loru rostescu cuvinte rogatorie, cugetele loru petrecu inse acasa la ocupatiunile loru dlinice. Cu buzele ceru indurare. In inimile loru planuescu inse cum se asuprésca pre deaprópele. Gur'a loru cere iertare. In inimile loru inse ferbe isband'a. Cu buzele promitu indreptare. Iuim'a loru inse se aprinde de vapai'a poftelor necurate. *Amin dicu veoue că-si iau plă'a loru!*

„*Si candu postiti nu fiti ca cei fatiarnici tristi, ci candu postesti unge capulu teu si fati'a ta o spala ca se nu te areti ómeniloru că postesti, ci Tatalui teu celui ce este intru ascunsu si Tatalui teu celu ce vede intru ascunsu va dá tie intru aretare*“ (Mat. VI. 16—19.) Prin aceste cuvinte ne chiama pre noi Dlu la postire, la acelu lucru mantuitoru, carele omóra pornirile trupesci si face mintea si inim'a mai plecata a cugeta la cele spirituale, la cele ceresce. Dara urméza crestinii toti acestei chiamari? Ah! Iub. A. multi forte multi din trenii se lapeda de postu ca de unu lucru reu. Bucatele seci nu ni prieseu, dicu ei, trupulu nostru e dela fire slabu si prin aceste bucate s'ar primejdui viéti'a nostra. Ce felu? Frugalitatea, tresvi'a se primejduésca viéti'a omenésca? Betranii erau de alta parere si, pararea loru basata pre esperinti'a, Eclesiastulu a esprimato astfelii: „*Pentru nesatiu multi au peritú*“ (XXXVII. 34.) — Partea cea mai mare a crestiniloru postesce inse regulatu, adese mai multu decât prescriu asiediemintele bisericei. Elementele dau mana cu sistemele politice intru ai face se postésca necontentitu. Ei dar retienu-se ei dela peccate precum se retienu dela bucate? Nu! Si ce se fia caus'a? Caus'a o afiamu in starea de lucruri presenta. S'a latitu intre crestini minciun'a, căci au vediutu pre mai marii loru totu promitiendu si calcandu-si promisiunile. S'a latitu intre crestini celaiulu, căci au vediutu pre mai marii sei violenindu. S'a latitu intre densii resipirea, căci au vediuta pre boerii loru cari se dicu a fi crestini, că gonescu pre seracu dela usile loru, dar arunca averi intregi pre nimieuri. S'a facutu multi dintre crestini calcatori de lege dar numai pentru că au vediutu pre mai mari incuijandu legea. Si aceste tóte se fia o respondere la chiamarea Domnului? „*Ore acest'a este postulu pre carele l'am alesu eu?*“ dice Dlu. *Au postulu pre carele l'am alesu nu este acest'a: Se deslegi lanturiile neleguiri, se desfaci legaturile jugului, se lasi liberi pre cei apasati si se sfarimi ori ce jugu.*“ (Isaia LVIII. 5. 6.)

Si la pocaintia ne chiama pre noi Dlu. „*Pocainiti ve că s'a apropiatu imperati'a ceriului*“ (Mat. IV.

17.) Si ce va se dica aceste cuvinte alt'a, de cât că ómenii, crestinii „se se intórcă dela intunericu la lumina si dela poterea Satanei la Ddieu ca se ia ertarea peccatoru“ (Fapte. XXVI. 18.) Ce alta de cât ca fiul retacit se se intórcă la Parintele celu bunu si induratu si cunoscendu-si smint'a, pecatulu, se-si propuna tare de a nu mai recadé in trensulu. Dara cum facu crestinii? Urméza si acestei chiamari a Domnului? Pocaescu-se densii intru adeveru? Au nu vedemua că unii dintre densii si anume partea ce se numesce intelliginta incungiura cu totu dea dinsulu acésta institutiune de corectiune? Au nu sunt altii cari tainuescu eu cerbicia peccatele sale? Au nu sunt érasi altii, carora li pare reu că au peccatuitu, dar parerea de reu acésta slabă ca umbr'a nu ii opresce a recadé la prim'a ocasiune érasi in peccatulu regretatu, unii din usiuretate, altii din slabitiune si altii din indatinare. „Pentru acésta suntu multi slabii si bolnavi intre voi si multi dormu“ (I. Cor. XI. 30.) dice Apostolul.

Din tóte aceste ati vediutu Iub. A. că Cristosu Domnulu ne chiama si pre noi ca odinióra pre santii Apostoli se-i urmamu pre calea credintiei, pre calea virtutilor crestinesci, pre calea mantuirei. Ati veviediutu că multi sunt crestinii, cari nu audu glasulu chiamatoriu alu Rescumperatoriu, séu audiendu-lu nu urméza lui. De aceea si dice Dlu: „Boulu cunóisce pre Dlu seu si asinulu estele stapanului, éra poporul meu nu ié aminte la mine“ (Isaia I. 3.) Si ce urmari are neluarea acésta aminte, neascultarea acésta? Ei sunt nefericiti acum si in viéti'a cea vecinica.

Ca se poteti evitá nenorocirea acésta, ve sfatuscă se cultivati virtutile crestinesci, se ascultati chiamarea santa a Dului si se-i urmati Lui in credintia, in iubire in umilintia, in blandetia si in resignatiune, caci numai celor ce facu asia li promite Dlu viétia fericita pre pamentu si in ceriuri, ceea ce se ni-o dee la toti Tatalu, Fiiulu si Duhulu santu. Amin.

Sredittea-mica, 9. Iuniu 1881.

Mihaiu Juica
presb. ort. rom.

Ce se recere in presinte dela disciplin'a scolara?

(Dissertatiune tienuta in conferint'a generala a invetiatorilor din cerculu Alzey de Geck, publicata in Monitorul scolaru pentru Hessen si in „Die deutsche Volksschule“ din Lipsca.)

(Continuare si fine.)

Fiindu de presinte din multe puncte de vedere sub intrebare acelu mijlocu de disciplinare, la care invetiatoriulu in cele mai rele casuri trebue se reerga; urméza despre acésta si a

10 tesa: Când tóte celealte mijloci pentru intretinerea disciplinei nimicu nu folosescu, séu că unu scolaru continua a fi fara atentiune si lenesiu, in fine pedéps'a corporala trebue se urmeze, carea inse se nu degeneraze in maltratare pericolosa pentru sanatate.

Directiunea tempului ce domnesce astadi e in multe privintie contra pedepsei corporale in scóle. In anii cesti din urma diurnalele au scrisu multe despre pedagogii eu nuaia'a, pentru că acésta erá o tema placuta pentru toti, cei-ce flamandiau si inse-

tau dupa libertatea falsa, cari voiau se stérge orice sila morală. In genere astadi se face multa parada cu umanitatea, incât au devenit u o presiune pentru cei probi, sfinduse a pedepsi prin strictetie sentiul cerbicosu alu celor ce despretuesc legile. Acésta au dovedit, spre a aminti numai de lucruri in genere cunoscute, — au dovedit desbaterea in Reichstag despre legea militara precum si cea despre pedéps'a cu mórtie. Totusi barbatii ca Moltke si Bismarck au intrevenu aci pentru dreptate. Regimurile, dupa opiniunea acelora, cari suntu desemnati de custodi ai legei si ai ordinei, au concesu mai pré — multu, si asia pretutindene s'au facutu rele esperiintie. Abia candu inainte cu tri ani se indreptara armele asasine asupra imperatului, dispositiunea poporului se schimbă, caci atunci visatori despre umanitate, au cunoscute, cumca desfreulu erumpe, unde strictetia si-a perduu dreptulu seu. Pentru aceea se nu se rapésca scólei si cea mai din urma arma de aparare, când dens'a se face responsabila de tóte scandalurile tenerime, togmai ca si când parintii n'ar mai avea nici o datorintia. Si ordinatiunea nostra ministeriala dela 30 Martiu 1876 despre mijlocile disciplinare de intrebuintat in scóla, de si dins'a a avutu in vedere recerintiele pedagogiei moderne si a emanatu din celu mai idealu principiu, in privint'a pedepsei corporale s'a parutu multoru invetiatori a se fi acomodat prea multu dupa spiritulu unei umanitatii préescentrice, si pentru acésta greu de indeplinitu; de si trebue a se concede, cumca fiacare invetiatoriu s'ar tiené fericit, când ar puté se tienă totudeun'a disciplin'a, diligint'a si atentiunea in scóla intre marginile acestei ordinatruni. Alinea 5. in 5. 3. a acestei ordinatiuni adica dice: „La fete si la prunci in cei dantai doi ani scolari in genere nu este permisul a se aplica pedepse corporale.“ Concedemus bu-eurosu, cumca invetiatoriulu de comunu prin amicabilitate pote usioru intretiené fetitie intru diliginta si purtare morală, totusi sunt câte unele intre ele obraznice, fara crescere, lenesie, mincinóse si cerbiciose. Dedate la bataie de acasa, adese numai prin bataie se potu indrepta. Pentru acésta inse se nu se presupuna despre scriotoriulu acestor'a, ca si când in scóla lui ar avea pré-multe de soiulu acest'a. Din contra! Dar unde se afla de asemene, o usiora pedépsa corporala se fia concésa. Asia togmai in cei dantai doi ani scolari sunt forte rei copii, cari prin coridorele edificiului scolaru intre urlete tari se batu, i-si smulgu parulu, chiar se si musca. Unii ca acestei mai rapede si mai simplu s'ar poté aduce la ordine si pace printre pedépsa corporala aplicata numai decât. Alte pedepse abia voru face vre-o imprejune asupra astorul felii de copii, ne avendu nici pricopere pentru de aceste. Chiar si tati si mame de o cultura inalta inca batu pe copii loru capriciosi si reu naraviti, când de sberatele loru nu se pote restabili altu felii liniscea in casa. Când s'ar fi trasu sub cercetare invetiatorii pentru fiacare casu de calcare a ordinatiunei disciplinare, atunci de sicuru pana acum n'ar fi scapatu in Hessa nici unu invetiatoriu de acésta sorte. Totusi din fericire parintii sunt atât'a de cu minte, că nu iau indata in nume de reu unui invetiatoriu recunoscetu de umanu, când catedata au pedepsite dupa cuviintia copilulu loru celu reu.

Adesea s'a pusu in cumpana cestiunea, déca invetiatoriulu are a se ingrijii si de gresielele scolariloru, ce nu cadu togmai sub restempulu instructiunei. Ca respunsu servésca a 11. tesa: Nu nu mai inainte

de inceperea scólei si in órele libere, ci si afara de scóla invetiatoriulu trebue se supravegheze portarea scolarilor.

Invetiatoriulu trebue se tienă la acea, ca scolarii se intre in localu in pace si ordine, si togmai asia se-lu parasésea, pentru ca nu peste pucinu se degenerize in necrescere si selbaticie; togmai asia, ca in órele libere se nu se intempele nici o necuvintia. Scolarii mai buni potu fi aci invetiatoriului de ajutoriu. Nu se poate adica cere, ca invetiatoriulu se faca servitiulu unui servitoriu de politia; inse când i-se aduce la cunoștiinta reau'a portare a copiilor in comuna sau pe campu, atunci are de a era pe cei gresiti, ai admonia si ai pedepsi, dupa cum se recere acésta cu dreptu in ordinatiunea ministeriala. Nici nu s'ar pute spune, cum se se ajunga scopulu educatiunei, când invetiatoriulu jumetate de di n'ar avea nici unu dreptu asupra scolarilor sei, mai veritosu că adese parintii s'au dovedit u ca rei crescatori.

Multele laturi, dificultatea si ponderositatea acestor teme a invetiatoriului sunt totudeodata o serioasa admonatiune catra toti ómenii culti si filantropi, precum si catra tóte organele gubernului tierii, spre a ajuta pe invetiatoriu prin incuragiare, prin fapta in greulu seu oficiu; insa a nu-lu ingramadi prin acusatiuni esorbitante si prin huliri, pre cumu se intempla acésta acusi din nesciintia, acusi din dusmania catra scóla. Luptatorii pentru caus'a buna se stiméza si li se impletesti cununi de lauri; pentru acésta se se dea recunoscintia cuvenita si luptatorului si martirului pentru cultura, pentru fric'a lui Ddieu si pentru bun'a moralitate.

Ve rogu, Onorate Dle Redactore, se binevoesti a publicá in pretivit'a fóie, ce redigeti acésta traductiune, spre a atrage atentiunea celor interesati de a le scólei, cumea chiar si la poporulu germanu, unde scól'a si de tempu mai indelungatu, mai indelungatu decât la noi s'a radicatu pre basele, care se afla astazi, si este spriginita de imprejurari cu multu mai favorabile ei decât scólei nóstre romane la noi; dar ea — scól'a in genere se vede, cum-ca sufere greu de o grea si mare pedepca, ce paraliseză multu scopulu educatiunei si alu instructiunei.

Acésta pedepca, acestu reu este dedarea copiilor cu retele moravuri, cari le aducu cu sine in scóla si carora sunt cu totulu sclavi afara de scóla.

Admirabilu si in adeveru grandiosu este la acésta clasa a omenimei, la statulu invetatorescu sentiulu de bunavointia si de jertfirea de sine pentru ajungerea sublimului scopu datu de sciintia pedagogica.

Elu totu a crediutu, că densulu nu este destulu de perfectu spre a potea ajunge prin mijlocit'a si nemijlocit'a sa influintia asupra tenerimei, respective asupra societatii omenesci intregi la scopulu educatiunei si alu instructiunei, asia dupa cum i-lu aréta sciintia spre a ferici omenimea, carea este ultim'a lui dorintia.

In acésta laudabila creditia statulu invetatorescu la tóte popórele persiste si astazi, cánd societatile omenesci, cánd staturile, cánd natiunile acórda o deosebita atentiune institutiunei scolara ca midiloci de crescere si de invetimentu.

Este bine a-si recunoscce imperfectiunea, că-ci acésta este semnu de progresu la finea caruia omulu nici cánd nu va ajunge.

Dar ori cát de perfectu aru fi statulu invetatorescu, contra unui puternicu si vehemente carinte, carele rupe tóte zagazurile lui tóte stavilarile, si-i nimicesce parte mare din munc'a sa, ilu opacesce in sporiulu seu, adese ilu nimicesce de totu, elu — statulu invetatorescu este impotentu de a lucrá cu acelu resultatu, in cát celu putien se se pótá apropiu de idealulu scopu alu sciintie pedagogice.

Acestu curinte stricatosu inse trebuie secatu indata la isvorulu seu.

Acestu isvoru, se scie si se vede, că elu nu jace in scóla, nici in invetatoriu. Elu se afla numai in familia. Si déca este afara de famili'a propria a copilului, totu conducatorii acesti'a pórta vin'a.

Pentru-ce dura se nu se faca capii acestor'a, responsabili despre uritele dedari si retele deprinderi ale copiilorloru loru?

Pentru ce se mai aplice invetatorii pedepse in detrimentulu instructiunei si alu educatiunei?

Aceste suntu nu numai pagube insemnate de tempu, dar sunt adeverate scandaluri scolare fia aceste pedepse ori de ce natura ar fi.

Ele insufla respectu, insufla frica si prin acésta infranare, dar in totu chipulu unu reu exemplu socialu, si adese tempirea celoru mai nobile sentimente in mare parte din cei presinti. Pentru ce se nu se lase aceste numai in sarcin'a familiei loru?

Sunt familii, cari dau scóleloru elevi, ce n'au sentiu pentru pedepse, pentru nici unu felu de pedepsa, ori in ce etate ar fi. Ce pote face scól'a si invetatoriu aci?

Vinu apoi chiar capii familiei si tragu pe invetatoriu la respundere, lu-hulescu, acasa si pentru cele mai neinsemnate pedepse care le-a facutu, cari trebuia se le faca acesta pentru disciplin'a necesara educatiunei si instructiunei presinti.

Este necontestabilu, că abaterea elevului dela bun'a disciplina scolara pagubesce, impedeaca, ma chiar nimicesce ajungerea scopului presintu alu invetamentului scolaru, togmai precum si ne amblarea la scóla a copilului, face invetamentulu imposibilu,

Deci dura, déca popórele prin legislativele loru au crediutu a-si asicura scopulu datu de sciintia pedagogica prin legiferarea obligativitatii tramitarii copiilorlu la scóla; inse prin lasarea din vedere a altei mari pedece a invetamentului; — ele — popórele prin legislativele loru isi voru intregi oper'a pana aci numai de jumetate facuta, déca voru legifa obligativitatea bunelor dedari si a bunelor deprinderi pentru copii tramisi la scóla, facendu pe parinti respective capii familiei responsabili de tóte retele insusiri, contrarie disciplinei scolare si pedepindu-i pe acestia dupa anume legi positive.

Nu acele natiuni se potu lauda, că in statulu loru este invetamentulu obligatu, cari au legiferatu numai obligativitatea cerctarei scolare, dupa cum este pana acum in tóte statele; că-ci acésta este numai unu lucru de diumatate: invetamentulu obligatoriu este numai acolo intregu unde este pre langa obligativitatea cerctari scólei si obligativitatea parintiloru resp. locuititoriloru acestora pentru ascurarea disciplinei scolare.

Când se va face acésta intregire causei invetamentului, voru putea se lucreze si se dea rezultatele prescrise de sciintia pedagogica.

Când vitiurile nu va fi ertatu nici prunciloru se le colporteze nici peste pragulu familiei afara in in strada; cánd copilulu lamuritu de acestea se va deprinde cu corpul si cu spiritu la munc'a perfecti-

onarei sale, se va perde datin'a de a pune omulu inca din prunci'a sa in pracsia facia de alti ómeni realele sale deprinderi, realele sale dedari, si intrég'a societate omenésca isi va schimba posomorit'a sa facia.

Au nu este scól'a prim'a societate, in carea intra mai antaiu omulu ca pruncu; pentru ce se concedem dar, ca indata inca de aci sa se deprinda omulu — prunculu cu rea purtare? Pentru ce se incepa societatea omenésca inca de aci a deindepe pe acele fintie nefericite si neglese de parinti cu corrective pentru nedemnele loru fapte; dóra ca apoi mai amenatu se facem pentru ei institute anume de corectiune?

Pedepséscă-se ori care parinte seu locutiitoriu a acestuiu, ce lasa pe fetulu sau copilulu seu se tréca peste pragul casei familiare cu rele si urite insusiri, si atunci *inveitiamentul obligatoriu* isi va avea intiesulu seu deplinu.

Recita montana in 7 Iuniu 1881.

Ioanu Simu
inventiatoriu.

Diverse.

† Necrologu. Subscrissii cu inima infranta de durere si jale, aducu la cunoșcintia tuturoru consangeniloru, amiciloru si cunoșcutiloru trist'a, neastepat'a si adêncu simtit'a pierdere a multu iubitului seumpu si bravu fiu, nepotu si cumnatu alu loru

L A Z A R P E T R O V I C I U,
doctoru in filosofia, profesoru ordinariu la institutulu teologicu-pedagogicu roman greco-oriental in Arad, carele in flórea vietiei sale june, in etatea de abia 25 de ani si ai activitatiei sale profesorale de 3 ani, — nascut la 4/16 Novembre 1856 in Bocsiaromana, comitatul Carasiu — suferindu de unu morb greu aicia in Sibiu la parinti, asta nöpte la 1/12 ore, si-a datu blandulu seu sufletu in manile Creatoirlui. Inmormentarea va fi mane Joi in 11/23 Iuniu a. c. la 4 ore dupa médiadi, din locuintia parintiloru Honterus-gasse Nr. 5. in cimiteriulu greco-oriental din suburbiiu Iosefin, unde remasitiele pamantesci ale defunctului se voru asiedia spre eter-nulu repausu. Sibiu, 10/22 Iuniu, 1881. Petru Petroviciu, actuariu metropolitanu, Parascheva Petroviciu, nascuta Botosiu, ca parinti. Alesandru Petroviciu controlorul la oficiulu reg. ung. de contributiu in Versetiu, ca frate, Elisabeta Petroviciu nascuta Nediciu, ca cumnata. Emiliu Petroviciu, jurist, ca frate. Svetoniu Petroviciu, contabilu, si Michailu Petroviciu economu, ca uachiu. Maria Zgerdea nascuta Botosiu, ca matusia.

NB La inmormentare corpulu profesoralu a fost representata prin doi profesori D. A. Hamsea si T. Ceontea; ear tinerimea institutului a trimis 10 delegati din sinulu seu, ca se petréca la mormentu remasitiele pamantesci a-le iubitului seu profesoru.

Red.

* O biblie din dilele lui Moise. Comun'a samaritena, ce exista in orasiulu palestinénu Stablus (Samaria, Siomzonulu biblicu) poseda o biblie de pergamentu, scrisa, dupa cum se dice, de unu nepotu alu marelui preotu Aaron. La sfîrsitulu bibliei se afla urmatórea observatie scrisa de man'a scriitorului bibliei: „Eu, Pinchas, fiul pontificelui Aaron, am scrisu acésta sfînta carte.“ Samaritenii (Samaritenii sunt urmasii aceloru popore cari s'au colonizat aci

de regii babilonenii dupa daramarea primului templu din Palestin'a, cari imbratisiara judaismulu dar si pastrara si mai departe moravurile loru pagane) pazesecu cu mare ingrijire acésta biblie si refusa tot-déun'a sumele ce i se ofera pentru ea. Dupa starinti'a unui misionaru americanu, pontificele Samarienilor a permis copiarea fotografica a unor pasagie din acésta biblie. „Resb.“

* Scire imbucuratore. Dela Cluj ni se scrie, ca dd. Petru Duliu cunoscetulu poetu tineru si de bune sperantie si Emiliu Vaid a obtinura in dilele aceste dela facultatea filosofica a universitatii de acolo diplomele de *doctori summa cum laude*. Celu din-taiu din limb'a romana, latina si filosofie — densulu a publicat disertatiunea sa intitulata „*Alexandri Vazul mikkodese a román irodalom terén*“, Kolozsvárt, Stein Jánosnál“ —; alu doile din limb'a si literatur'a germana si maghiara. Am dori se primim sciri de aceste căt de multe. „Tel. Rom.“

* Corulu plugariloru romani din Pesca, dupa cum ni se scrie, a datu Luni dupa Rosalie unu concertu de cantari si declamatiuni, care au fost töte bine si cu multa precisiune esecutate, ceea ce face onore plugariloru romani!

Concurs.

Pentru postulu de capelanu pre langa neputiniosulu preotu Ioanu Popoviciu din parochia Merulu, protopresbiteratulu Caransebesului se publica acestu concursu cu terminu *pana la 28 Iuniu c. v.* in care dumineca se va si tiene alegerea.

Emolumintele suntu jumatate din venitulu parochialu adeca din bir si stola, si jumatate din sesia parochiala.

Doritorii de a ocupa acestu postu au se substanța conform statutului organu si normativelor consistoriale suplicele loru prin protopresbiteratulu numitul, adresate Sinodului parochialu din Merulu.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu prea on. d. protopresb. tractualu. **Nicolae Andreeviciu.**

Pentru ocuparea postului inventatorescu dela clasa a II-a din somuna Banlocu, comitatulu Torontalu, protopresbiteratulu Ciacovei, se scrie concursu *pana la 21. Iuniu a. c.* in carea di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu:

a) In bani gata	130 fl. — cr.
b) 2º de lemn in suma de	20 fl. 20 cr.
c) Pentru lumini si sare	5 fl. 80 cr.
d) Pausialu	8 fl. — cr.
la olalta in bani gat'a	264 fl. — cr.

In naturale:

e) 40 meti de grau a 3 fl.	120 fl. — cr.
f) 20 meti de cucuruzu a 2 fl.	40 fl. — cr.

Suma totala . . . . . 324 fl. v. a.

Afara de acésta mai are

- g) venitulu dela 2 jugere de pamantu aratoriu,
- h) cortelu liberu cu gradina de legumi,
- i) paie de incalditul căt va cere trebuinti'a, si
- k) tacsele dela inmormentari de căte 33 cr.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati recursele loru instruite conformu stat. org. bis. adre-

sate comitetului parochialu a-le tramite oficiului protopresbiteralu in Ciacov'a, — éra in decursulu intre timpului premergatoriu alegierii, aspirantii se se prezinte intr'o Dumineca la s. biserica spre a-si areta desteritatea in cantari si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu adm. protopopescu **Paulu Iancu** m. p.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la class'a a III-a inferiora gr. ort. romana in comun'a **Sieitinu**, comitatulu Cianadului, Protopresbiteratulu Aradului cu terminu de alegere **pe 24 Iuniu (6 Iulie) 1881.**

Emolumintele suntu:

In bani gata 100 fl. v. a. pentru 6 orgie lemne 60 fl. v. a. scripturistic'a 6 fl. v. a. si 1/2 sesiune de pamentu estravilanu dinpreuna cu competinti'a pascului, pentru cuartiru 40 fl. v. a. pentru incalditulu scólei comun'a separatu se ingrijesce.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu poveti ca recursurile proovediute cu documentele receiveute conformu §. 13 din statutulu organic se aiba Testimoniu de cualificatiune, si Atestatu de moralitate, si se pricépa limb'a magiara perfectu, tote aceste are ale asterne subsemnatului Inspec. cer. de scóle, in Sieitinu si innainte de alegere a-se presentá in vre-o Dumineca, ori serbatóre la sf'ta biserica, pentru a-si areta cunoscenti'a in cantari si tipicu.

Recursurile in diu'a alegerei nu vor fi primite.
Sieitinu 3/15 Iuniu 1881.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine: **Teodoru Popoviciu** m. p. insp. scol.

Pentru deplinirea postului de capelanu temporalu de class'a a II-a, langa veteranulu parochu din **Dragoiesci**, — protopresbiteratulu Hassiasiului, — prin acésta se escrie concursu cu terminu de alegere **pe 28. Iuniu** st. vechiu a. c.

Emolumintele suntu un'a jumetate din sessiunea parochiala; si jumata din tote venitele stolari si birali usuate acolo, dela 224. Nri de case.

Doritorii, cari voru reflectá la acestu postu, au se-si nainteze petitiunile loru, instruite conformu prescriselor statutului organicu, si adresate comitetului parochialu, la parintele protopopu Georgiu Cratiunescu in Belintiu; avendu densii in vre-o dumineca ori serbatóre a se presenta in biserica din locu, spre a-si areta desteritatea in cantari ori cuventari bisericicesci.

Dragoiesci, 24. Maiu 1881.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine: **G. Cratiunescu**, m. p. Ppopu.

Pentru intregirea parochiei vacante din comun'a **Lazu**, protopresbiteratulu B. Ineului cottulu Aradu se escrie concursu **pana in finea lunei Iuniu a. c. st. vechiu.**

Emolumintele suntu:

a) $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu de cualitate buna, si 2. chinepiste.

b) 2. fonduri intravilane.

c) biru dela 100 Nre de case cete un'a mesura de cucurudiu sfarmatu.

d) stolele indatinate ; despre cuartiru preotiesc se va ingrigi comun'a.

Dela recenti se cere cualificatiune pentru parochia de clasa a III. si a se presentá in vre-o dumineca, séu serbatóre la sant'a biserica pentru a se face cunoscetu poporului.

Doritorii de a ocupa acésta parochia au se-si trimita recursele sale instruite conformu stat. org. pană la mai susu indicatulu terminu, oficiului protopopescu alu B. Ineului in Boros-Jenő.

Lazu, 25. Maiu 1881.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine: **Ivanu Cornea**, m. p. Ppresbiteru.

Concursu de licitatiune.

Subscrisulu comitetu parochialu la incuiintarea prea venerabilului consistoriu diecesanu din Arad, pentru renoirea edificiului bisericei romane greco-orientale din **Birchisiu**, comitatulu Carasiu-Severinu, escrie concursu de licitatiune minuenda. Suma hotarita pentru renoirea acelei biserici este 3,136 fl. 92 cr. v. a.

Doritorii de a intreprinde acestu lucru, sunt avisati a se presenta pre din'a **de 21 Iuniu a. c.**, stilu vechiu la 2 ore dupa amédi in localitatea scólei cei nove din locu, proovediuti cu unu vadiu de 10%, unde dupa efectuarea licitatiunei se va incheia contractulu, care in sensulu ordinatiunei consistoriale de sub Nr. 2819 din 1879 se va substerne pré venerabilului consistoriu diecesanu pentru revisiune si aprobarare.

Condițiile de licitatiune se voru audi in fati'a locului.

Birchisiu, la 9. Iuniu 1881.

Comitetulu parochialu.

Publicatiune.

Comitetulu parochialu gr. or. romanu din **Pesc'a-romana** in siedint'a s'a tienuta la 13 lea Iuniu a. c. st. nou, statorindu facerea turnului din nou dela cladire in susu din lemn si acoperitul cu plevu, dupacum are deja planulu gat'a si specificarea speselor pentru acestu tunru; deci se provoca toti acei'a, carii voescu a intreprinde acésta lucrare, că pe diu'a de 26 Iuniu a. c. st. nou se se infatiosieze in Comun'a Pesc'a-rom., cand se v'a tiené si licitatiunea minuenda.

Condițiile de limitare, precum si planulu cu specificarea speselor, le voru poté vedea si cercá innainte si in diu'a licitarei la comun'a bisericésca romana gr. or. din Pesca-rom: unde respectivii intreprinditori voru potea primi si deslucire despre acésta lucrare.

Pesc'a-rom. la 13 Iuniu 1881. st. n.

Teodoru Dragosiu m. p.
presedintele comitetului.